

Дрогомирецька Мар'яна Іванівна
доцент кафедри менеджменту і адміністрування
Полтавського національного технічного університету
імені Юрія Кондратюка
канд. екон. наук

ОСНОВНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Стійке соціально-економічне зростання в Україні може бути досягнуто лише завдяки розвитку інноваційних процесів, які знаходять своє відображення у нових технологіях і нових видах конкурентоспроможної продукції. Постійне оновлення техніки і технологій перетворює інноваційний процес на основну умову підвищення ефективності функціонування суспільного виробництва, створює додатковий імпульс для його подальшого розвитку. Посилення ролі і значення інноваційних процесів у суспільному розвитку призвело до того, що темпи розробки і реалізації інновацій в умовах сьогодення стрімко зростають.

З огляду на це, особливої актуальності для промислових підприємств набуває проблема управління інноваційними процесами, необхідність вирішення якої потребує проведення відповідних наукових досліджень.

У загальному розумінні інноваційні процеси, характерні для будь-якої складної виробничо-господарської системи, являють собою сукупність прогресивних і якісно нових змін, що постійно виникають у просторі і часі. За переконанням Чупир О.М. [2, с. 215], інноваційний процес – це процес перетворення наукового знання на інновацію, тобто певна послідовність подій, у ході яких інновація визріває від ідеї до конкретного продукту, технології чи послуги й поширюється завдяки практичному використанню.

Відтак, можемо стверджувати, що важливим аспектом інноваційного процесу на сучасних промислових підприємствах є те, що він не закінчується після появи нової продукції на ринку чи після доведення нової технології до проектної потужності. Навпаки, інноваційний процес є безперервним, адже будь-яке нововведення постійно удосконалюється, набуває нових властивостей і характеристик, а це відкриває для нього як нові галузі використання, так і нових споживачів.

У ході проведення даного дослідження, нами було виявлено, що інноваційний процес здійснюється у тісному взаємозв'язку із соціально-економічним середовищем, у якому він функціонує і розвивається. Це означає, що на будь-якому промисловому підприємстві інноваційний процес має бути спрямований, насамперед, на розробку і реалізацію завершених наукових досліджень і розробок у новий чи удосконалений продукт, який буде користуватися попитом на ринку, або у новий чи удосконалений технологічний процес, який знайде своє відображення у виробничо-господарській діяльності.

Цілком погоджуючись із Черновою О.А. [1, с. 159], вважаємо, що інноваційний процес починається із внутрішньої мотивації суб'єкта господарювання до здійснення інноваційної діяльності і стимулюється

наявністю зовнішніх мотивацій. Тому активізація інноваційної діяльності на промислових підприємствах навряд чи можлива без наявності у них відповідного інноваційного потенціалу.

Загалом, ефективне управління промисловими підприємствами потребує вивчення впливу окремих чинників, здатних впливати на інтенсивність здійснення інноваційного процесу (табл. 1).

Таблиця 1

Чинники, які впливають на розвиток інноваційного процесу на промислових підприємствах [узагальнено автором]

Групи чинників	Чинники, які стримують розвиток інноваційного процесу	Чинники, здатні прискорити інноваційний процес
Економічні, технологічні	Відсутність можливості фінансування інноваційних проєктів, слабкий розвиток матеріально-технічної бази виробництва	Наявність резерву фінансових і матеріально-технічних ресурсів, прогресивних технологій, розвинутої виробничої інфраструктури
Політичні, правові	Обмеження з боку чинного законодавства	Законодавчі умови та заходи державної підтримки інноваційної діяльності
Соціально-психологічні	Опір змінам, які можуть призвести до зміни статусу працівника. Страх перед невизначеністю, незрозуміння свого місця у інноваційному процесі, очікування покарання у випадку неправильного виконання завдань	Моральне заохочення учасників інноваційного процесу, суспільне визнання, забезпечення можливостей самореалізації, творчої активності працівників. Сприятливий соціально-психологічний клімат
Організаційно-управлінські	Усталеність організаційної структури управління на підприємстві, надмірна централізація управління, складний процес узгодження інтересів учасників інноваційного процесу	Гнучкість організаційної структури управління на підприємстві, децентралізація функцій управління, демократичний підхід до управління трудовим колективом.

Як підсумок, вважаємо за доцільне зазначити, що на сьогоднішній день інноваційні процеси на промислових підприємствах характеризуються великим розмаїттям об'єктів, джерел фінансування та інструментів здійснення. Тому постійний моніторинг чинників, перелік яких наведено вище, необхідний для прийняття управлінських рішень про найбільш оптимальний спосіб здійснення інноваційного процесу.

Список використаних джерел

1. Чернова О.А. Содержание инновационных процессов в контексте регионального развития // Вестник Томского государственного университета. – 2008. - № 316. – С. 155 – 160.
2. Чупир О.М. Інтегрований інвестиційно-інноваційний процес групи підприємств: сутність та послідовність реалізації / О.М. Чупир // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2012. - № 1. – С. 215 – 219.